Uitspraak Geschillencommissie Kifid nr. 2025-0438

(mr. dr. S.O.H. Bakkerus, voorzitter en D.P. van Strien, secretaris)

Datum uitspraak	2 juni 2025
Klacht van	De consument
Tegen	ASR Levensverzekering N.V., gevestigd te Utrecht, verder te noemen de verzekeraar
Aard uitspraak	Bindend advies
Uitkomst	Vordering afgewezen

Samenvatting

Overlijdensrisicoverzekering. Afkoop. De consument wil twee overlijdensrisicoverzekeringen afkopen. Op grond van de toepasselijke voorwaarden is dit echter niet mogelijk. De commissie wijst de vordering af.

1. Procedure

1.1 De behandelend commissie, verder te noemen de commissie, beslist op basis van het reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consument; 2) de aanvullende stukken van de consument en 3) het verweerschrift van de verzekeraar.

1.2 De commissie is van oordeel dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak wordt daarom op grond van de stukken beslist.

1.3 De consument en de verzekeraar hebben gekozen voor een bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

2.1 De ouders van de consument hebben voor de consument bij een rechtsvoorganger van de verzekeraar twee overlijdensrisicoverzekeringen afgesloten, om in de kosten van een uitvaart te voorzien. Het gaat om een verzekering met polisnummer [polisnummer 1], met ingangsdatum 1 oktober 1968 en een verzekering met polisnummer [polisnummer 2] met ingangsdatum 1 juni 1977. De verzekering met het polisnummer dat eindigt op 378 keert bij overlijden een bedrag van NLG 1.100,- uit en verzekering met het polisnummer dat eindigt op 701 keert bij overlijden een bedrag van NLG 1.000,- uit. Beide verzekeringen kennen geen einddatum.

2.2 In de voorwaarden van de verzekering met het polisnummer dat eindigt op 378 is de volgende voorwaarde opgenomen:

18. Recht op afkoop hebben die verzekeringen in de afdeling V.V. waarbij mede in een uitbetaling bij leven van de verzekerde is voorzien.
Afkoop kan worden verkregen op de voorwaarden die ook gelden voor premievrij maken en die genoemd worden in artikel 8.

2.3 In de voorwaarden van de verzekering met het polisnummer dat eindigt op 701 is de volgende voorwaarde opgenomen:

Premievrijmaking en afkoop
8. a. (...)
b. is een uitkering bij in leven zijn van de verzekerde (mede) verzekerd dan kan onder dezelfde voorwaarden als in lid a genoemd de verzekering geheel worden beëindigd door afkoop, mits de afkoopwaarde ten minste f 10,- bedraagt.

2.4 De consument heeft de verzekeraar verzocht de verzekeringen af te kopen. De verzekeraar heeft dit geweigerd.

De klacht en vordering

2.5 De consument wil dat de verzekeraar overgaat tot afkoop. Hij schrijft dat de verzekeraar stelt dat in de voorwaarden van de twee verzekeringen staat dat afkoop alleen kan als dit extra verzekerd is, maar de consument sluit niet uit dat dit het geval is. Hij ziet ook geen reden waarom de verzekeringen niet kunnen worden afgekocht. Het zou redelijk zijn dat deze producten met relatief lage uitkeringen, die de kosten van een uitvaart niet meer dekken, afkoopbaar zijn. De consument begrijpt ook dat de consumentenbond vindt dat het afkoopbeleid van oude uitvaartpolissen vaak tot willekeur leidt.

Het verweer

2.6 De verzekeraar voert verweer tegen de stellingen van de consument. Voor zover relevant zal de commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

3. De beoordeling

Centrale vraag

3.1 De commissie moet beoordelen of de verzekeraar het afkoopverzoek van de consument moet uitvoeren. De commissie is van oordeel dat dit niet zo is en zal hieronder uitleggen waarom.

Juridisch kader

3.2 Op grond van artikel 7:978 lid 1 van het Burgerlijk Wetboek komt aan de verzekeringnemer het recht toe een sommenverzekering af te kopen, als deze verzekering stellig voorziet in een uitkering. Een overlijdensrisicoverzekering is een sommenverzekering.

Stellig voorzien in een uitkering betekent dat het zeker is dat de verzekering zal gaan uitkeren. Bij een overlijdensrisicoverzekering zonder einddatum is dit het geval.

3.3 Deze regel van artikel 7:978 lid 1 BW is echter van regelend recht[1], wat betekent dat de verzekeraar met de verzekeringnemer kan afspreken dat de verzekering niet of alleen in bepaalde gevallen kan worden afgekocht. Deze afspraak staat dan op het polisblad of in de toepasselijke voorwaarden.

Voorwaarden beperken mogelijkheid tot afkoop

3.4 Op grond van de voorwaarden kunnen beide verzekeringen van de consument alleen worden afgekocht als ook een uitkering bij leven verzekerd is (zie hierboven onder de nummers 2.2 en 2.3). Als een uitkering bij leven verzekerd is, staat dit op de polisbladen. Daarop moet dan staan dat bij in leven zijn van de verzekerde (de consument) op een bepaalde datum óók een bedrag zal worden uitgekeerd. Een dergelijke passage staat op geen van beide polisbladen. Er staat alleen maar dat bij overlijden van de verzekerde, dit is de consument, een bedrag wordt uitgekeerd. Dit betekent dat er geen uitkering bij leven verzekerd is en dat de verzekeringen dus niet kunnen worden afgekocht.

3.5 De consument heeft de beide verzekeringen vergeleken met een overlijdensrisico-verzekering van zijn echtgenote, die wel kon worden afgekocht. Die vergelijking gaat echter niet op. Verschillende verzekeraars kunnen verschillende voorwaarden hanteren, waarbij de ene verzekering wel afkoop toestaat en de andere niet. Ook de premie kan van verzekeraar tot verzekeraar verschillen en die kan daarbij afhankelijk zijn van het verzekerd bedrag en van de leeftijd van de verzekerde persoon. Als de afkoopmogelijkheid wel was meeverzekerd dan was dit overigens van invloed geweest op de hoogte van de premie.

3.6 De consument heeft ten slotte aangevoerd dat het redelijk is als verzekeringen met relatief lage verzekerde bedragen, zoals de verzekeringen van de consument, afkoopbaar zijn. De commissie overweegt in dit verband dat de ouders van de consument en de verzekeraar bij het aangaan van de verzekeringen zijn overeengekomen dat deze niet kunnen worden afgekocht omdat geen uitkering bij leven verzekerd is. Het is daarom aan de verzekeraar om te beslissen of deze het afkoopverzoek van de consument wil honoreren. De consument kan dit niet afdwingen. Dat dit ertoe zou leiden dat verschillende verzekeraars van elkaar afwijkend beleid kunnen hanteren, maakt dit niet anders.

De conclusie

3.7 De klacht van de consument is ongegrond en zijn vordering zal worden afgewezen.

[1] Dit volgt uit artikel 7:986 van het Burgerlijk Wetboek waarin de wettelijke bepalingen worden genoemd die van dwingend recht zijn, dat wil zeggen van welke artikelen niet kan worden afgeweken.

4. De beslissing

De commissie wijst de vordering af.

Deze uitspraak is bindend. Of u tegen deze uitspraak beroep kunt instellen, kunt u nalezen in regel 7 van het Reglement Commissie van Beroep Kifid – vanaf 1 oktober 2023, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten. In regel 18.1 van dat reglement is bepaald dat beroep kan worden ingesteld tot 6 weken na de dag van deze uitspraak. Meer informatie over het instellen van beroep kunt u vinden op de website www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.

Binnen 2 weken na verzending van de uitspraak kunt u schriftelijk verzoeken een overduidelijke vergissing in de uitspraak zoals een schrijffout, een verkeerde naam/datum of een rekenfout te herstellen. De beslissing in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Ook kunt u binnen 2 weken na verzending van de uitspraak schriftelijk verzoeken de uitspraak aan te vullen als u vindt dat niet op alle onderdelen van uw vordering is beslist. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de Geschillencommissie Kifid niet op al uw argumenten is ingegaan. Meer informatie hierover staat onder vraag 58 en 59 van het Reglement Geschillencommissie Kifid – vanaf 1 april 2024, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Contactgegevens Klachteninstituut financiële dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999
Website: www.kifid.nl